

եւորում մեծաւորը օրնայարագ
տեղեկին օրնայարագ հափթա-
լար վե օրնայար իլէ չարգանդը
ըն հարտէ, ածըղա վե սուսուզ-
ընդա տայանաւայարագ իլէրին-
տէն էօլէնըրին էթինի եւ յիւ
դանընը սու մագամընտա իչ
տիքիքի չօգ տեֆա վուգու պու-
մաւ տար: Պու տեֆա տալիս պիւր
ձիւրէմէնկ կէմիսի Մարտէյի պու-
հարտէ պուրաւաւ, էօլմիւ զանն
իթաիքիքի պիւր արդատալարը
նըն տամարընը եարըպ գանընը
իլէրէն հէրիֆ օյանըպ մէն իթ-
միւ վե օ արալըգ խմտաւ եւ իթ-
չիպ գուրիւ իթմիւ չար տար:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԲՈԼՈՒՄԻՆԻՆԻ ՎԵ ՀԱՄԱՐԻՆԻ
ՎԵՐՆԱՆԻՆԻՆԻ ՆԱՅ ՅՐԱՅ ԲԵՏԱՆ
ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԲՈԼՈՒՄԻՆԻՆԻ ՎԵ ՀԱՄԱՐԻՆԻ
ՎԵՐՆԱՆԻՆԻՆԻ ՆԱՅ ՅՐԱՅ ԲԵՏԱՆ

Մէջմէտ Ալի բաշանը մահէ-
թինտէ 70.000 նէֆէր մէվնուտ-
լու 100 թապուր ասքէր վար
տար քի, Բուսուգուտան Բօք քէօ-
յիւնէ գատար Լօմ չարընըն պօ-
եռնա իլգամէ իսիլմիւ տիր: Մէջ-
մէտ Ալի բաշա, 20.000 մէվնու-
տու օլան 30 թապուր ասքէր
Սիւլէյման բաշա իլէ իսիլմիւ տա-
պուրէմադտա տար: Պու 20.000
նէֆէր տալիս Անաղլար վե Օս-
ման բաղարը արասընտա քի մա-
հարտէ կէրէչտիքիլիլէր տիր:
33.000 նէֆէրտէն իսպարէթ օլան
Սիւլէյման բաշանըն սօլ գօլու
Պալգանլարը կէչիլի, վե էլէնէվմ
Պէրօլա վե Բէպուօլա նաման մէվ-
գըրըտա պիւրէմադտա տար:
Սիւլէյման բաշանըն գուսուր
մէվնուտու օլան 30.000 ասքէրի
Պալգան պօղաղլարըն արաղա
իտէրէք Թային պօղաղ վե Շիպ-
գա վե Գալուֆէր պօղաղլարըն
մուհաֆաղա իթմէքտ տիր: Նի-
հայէթ Օսման բաշա էլէնէվմ 70.
000 քիլի իլէ Բէպուտա պու-
ղունադտա տար:

Բուսիս աքքէրինէ կէրինէ,
30.000 քիլիտէն միւրէքքէպ օ-
լան 2արէվիլ օրտուտա Գարա
Լօմ իլգէրինտէ վե ճէնէրալ Բա-
տէքրինի գօմանտապընտա պու-
լունան 30.000 նէֆէր տալիս
Գօղարէվա, Թըրնօլա, Տընօ-
վա, Կապրօվա, Թրաֆաւ Սէվիլ
վե Լօֆմա ճիւրալարընտա իլգա-
մէ իսիլմիւ տիր: Նիհայէթ Բուս
ասքէրինէ իլթիհագ իթմիւ օլան
Ուլաճ-Պուղտան գօլու տալիս
70.000 նէֆէրտէն իսպարէթ օլ-
տուղու հալտէ, Բէպուա ճիւր-
ընտա Նէաուինա, Բօրաուին,
Թրէնէնիք մէվգըլէրինէ Վիւ չա-
յընըն պէվա հիլինտէ պուլունադ-
տա տարընտ:

— Թան զաղէթաւը, Վիէննա-
տաքի մուխարինտէն իլու 10
թարիլիլէն ամիտէքի թէլէկու-
ֆը արմըն տար:

Բէլիմանըն էա Բըվիւ տիւ Լէօն-
տի, վե Լօյտ զաղէթաւը քի, Է-
քիտ տէ հիւքիւմէթ թարաֆ-

տարըն տար, տէրէր քի, էկէր
Տէվէթի Ալիլէ, սուլէ թէքեա-
լիֆի ինքնաբնա մուսալէրէթ ի-
տէնէք օլուր իսէ, Կէվէթիլէր
թարաֆընտան վագը օլաճագ
թէվաւաթու, Բուսիսան հիւս-
նիւ սուրէթիլէ գալու իլէնէլի-
նէ չիւպէն օլունամագ վե պէլլէ
պիւր թէլէպալիսիւ պէ տէվէթ-
լէրին հիլէ պիւրի րէտա իտէմէլ:

— Թալալալ զաղէթաւընը քի
վայէթիլէն նաղարէն, վէմուրիլէ-
թը միւսուտէ իլէ Պէլլապա կէօն-
տէրիլիլէ քլան Մօղօֆ ճէնէրա-
լը 2էրէթէլէֆ, Մըքալիս իլէ պիւր
մուգալիլէ արա իթմիւ քէն սօն-
րա, չէհրի մէգըլիւրիլ թէք իլէ,
Մօղօֆ օրտուկէնաւաւ ամիտէթ
իթմիւ տիր:

— Կաղէթ տէ գէթրանտէ, մէյ-
տանը մուհարէպէտէն արմըն օլ-
տուղու պիւր թէլէկրաֆը նէլը ի-
տիլօր, տէյօր քի, Բէպուտա ի-
քի կիւնտէն պէրի տէվամ իտէն
մուհարէպէտէ 10.000 թիւրք իլէ
16.000 Մօղօֆ, մուհարէպէ յէ
կիրիլէմէ յէնէք հալէ կիլիլիլէթ
օլունալար տար:

— Օսման բաշանըն Բուսլարտան
8.000 էսիր արաղընը թէլէմին ի-
տիւօրալը Գիլգաւտա տալիս ա-
տաքիլի Շահանէ մոզաֆիլէրիլէ-
թէ նայիլ օլունալար:

Պու կիւն (տիւն) այնան պիւր
թէլէկրաֆտա, Սիւլէյման բաշա
նըն Մօղօֆլարըն էն սօն իսիլի-
քեաւաթը օլան Նիլօյա թէլէսի-
նի տալիս տիւլմէնիլ էլինտէն ալ-
տըղընը պէնտան իտիւօր:

(Լա Թիւրքի)

— Տիւնքի Պօրտէան Թէլէկրա-
ֆը մէյաւաւ պիւր չէյ տահա
եռւվալարտա, պագալըմ հիլ օլ-
մաղաւ պու հալաւալիլիլէ պաչա
թէլէկրաֆտա թատիք իտէնէք
լէք մի ք Մէլգըլիւր թէլէկրաֆ տէր
քի 3 Բուսիս իսիլէրաթօրու Բէլ-
նաւաւ, Բէպարըն իքի տէֆա
միլէնհէլիլէն կէրի չէքիլիլիլէն
տուլունալար քի տէֆա պալըմըն
տար:

— Իլուր արմընը գատար Սիւ-
լէյման բաշանըն Շիպգաւտա օլան
հիւսումիլէրի կիլգ տէֆայա պա-
լիլ օլունալարտա էլիլօրա զաղէ-
թալարը եաղըեօրալ:

— Մուլագալթէն Լիմիլի ա-
տաւըն կէօնտէրիլէն սապըգ սէ-
րասքէր Բէտիֆ բաշա իլէ Սէր-
տարը Էքրէմ Ապալի բաշա հաղ-
րաթընըն ճէլիլէր իլէ պիւրիլէ
մուվաթէլէ իլէ տիւրէրիլ իսիլիլ-
պար գըլընմըն տար:

— Օրման միւհէնտիլէրինտէն
Մչ 2օյթ թարաֆընտան մէքու-
հիլիլէ աքքէրիլէ իլին Հիլալմէլէ
ճէմիլէթիլէ 30 ատէտ Օսմանլը
ալթունու թէսիլմ օլունալարտա:

— Լօրա Տէրպիլիլի Լիլիլէթօ-
տա իրաւ իթմիւ օլունալարտա
գուս Շարգաւ պիւր օլան ֆըգ-
րաւը պէր վէնէն ամի թէրէնէ
օլունալարտա:

— Մուհարէպէն հաղընէնիլու-

գու պալմամաւ իլին էլտէն կէօ-
լէն զայրէթի իթալիլ վե ֆագաթ
մուվաթիլալ օլունալարտա: Իքի
թարաֆ տալիս մուհարէպէնիլէ
էա կէն վուգու պուլաճաղընա
իսքեալթ օլունալարտա պէ
պէլլէ պիւր հիւսգ իքի տէլիլէթ
տէ պիւրտէն զօճուրա կէլիլիլ-
կիլիլ, արթըգ թէվաւաթտան
հիւսնիլ նէթիլէ պէլլէնիլէմէլ:

« Մէմուլ իթմէթ քի չիմուլ քի
հարտէ, պիւր իլէլիլիլիլէն ա-
րաւա կիրմէսի, նուլաւ պիւր ֆաի-
տէսի օլալիլիլէ: Ինիլիլէրա,
իտէնէլ թէլիլիլէրին գալուլ
օլունալարտա պիւրիլէք էլէ
կիրիլիլէլէ: (Սիւլէյման բաշա)
ֆագաթ, պէլլէ պիւր թէլիլիլ ի-
տէնէք զէման կէլիլիլիլ, վե
մէմուլ իտէրիլ քի քէք տէ չու-
ղալ տէլիլ տիր: Կէլիլիլ անտէ
պէլլէ պիւր ֆըրաթթը գալըմա-
եաճաղըմըն էմին օլալիլիլիլիլ-
նիլ Կիլիլիլիլէրա, քէնտի էմա-
լի օլան տէլիլիլիլ չուգուրտան
չըգարմալ իսիլէք ֆագաթ չու-
թէլէպալիլաւ տէն տա արգաթ
իթմիլիլիլ քի պալալարը պիլիլ
օ չուգարա տիլիլիլիլիլիլիլ:

— Հիլէ Է օլունալարտա նամըլա
Նիւ-Եօրքտա վագը մէյնուր քի
պիւր ֆագաթ արալունալարտա
հիւսգ զու-
հուր իտիլալ էանիլ վե տէրուին-
տէ 30 քիլիլիլիլ զիլմուլ թէլէթ
օլունալարտա: Չարիլիլ իլէ միլէն
ֆրանգ թալիլիլ օլունալարտա:

— Թէմուլալ պիւր զարքընտա
իլիլիլիլիլիլիլիլ 114 կէմիլիլիլ 10
վաթօրու զալ վե զարգ օլունալարտա:
Պու վաթօրարըն պիւրիլ 1756 տա
վե տիլիլիլ 1788 տէ եաթըմըն
ըմըն:

— Մտամալ օլունալարտա Բուս-
նուգ մուխարինտէն 8 էյուլ
թարիլիլիլիլ արալըմ մէքթուպ
տար:

— Միտհաթ բաշա հաղընէլիլիլ-
նիլ զէմանիլտա եաթըմըն օլան
եօլ սալէսինտէ Բաղկրատան
Բուսնուգալ գաւտար օլան տէմիլ
եօլունալարտա իտիլիլիլիլիլիլ
պէրու, Վարնատան Բուսնուգա
քէք գօլայ ասաքիլ վե միւհիւմ-
մաթ նագլ օլունալարտա տար:

Պու եօլտան մուխարինտէն Բուս-
լար թարաֆընտան զալթ օլուն-
մուլ օլան Թօրալ գալիլիլիլիլ
կիրալիլ, Մօղօֆլար պու գարի-
լէտէ հիլ պիւր իսպարաթ ինքն
իթմէմիլիլիլ տիր: Անճագ Պուլ-
կարալըն քեաֆիլէ իսանէլիլիլ-
նի եաթըմըն օլունալարտա միւ-
չահէտէ իթմիլ:

Մօղօֆլար Անաղլար, Բօք քէյ
Հայտար քէյ, Գարա հատան
քէյ 3 Պուլման քէյ վե Գէլէլէր
գալիլիլիլիլիլիլ եաթըլ, Բուսնուգ
եօլունալարտա քէյ օլիլիլիլ պարալըն-
լար տար:

Գայիլիլիլ Ալմէտ բաշա հաղ-
րէլիլիլ Բուսնուգալարտա պալա
պիւր եէրտէ պարընամալ օլուն-
զուլմա պէնտան իլէ պուրաւա
աղիլիլ իթմէլիլիլիլ թալ-

պիլէ իթմիլ տիր: Պիւսպէն ալիլ յէ
Բաւսնուգալ ճիւրալընտա կէլէն սա-
լը կիւնիլ: Գատար քէյ օլունալարտէ,
վուգու պուլալ մուհարէպէ յէ
եալիլալալ թալիլիլիլ իթմալ-
նա միւսալարտա էտէրիլ:

Մուսքիլիլ Շահանէ քէլիլ գօլ-
լարը Գատար քէյ օլունալարտա
թօր իլէ իլէ պալայ Մօղօֆ պու-
քէրի կէլիլիլ օլունալարտան
պալալարըն իլգէրինէ իլէ պէօ-
լիլ քիլալիլ իլէ 8 գըլթա տալ
թօրու վե 300 տէ սիւլալիլ ասգ
քէրի կէլիլիլիլիլիլիլիլիլ:

Մալթ 7 տէ մուհարէպէլիլ
պալալարտա, պիւր հալթ սօն-
ըն Մօղօֆլար պիւր պալայ սա-
քէր իլէ 4 թօր տահա իսպարա
եւթիլիլիլ, նու էնտալէ Թիւրք
լէր Գատար գալիլիլիլիլ օլունալարտէ
չիլալիլիլիլ պիւր թօրա թալթ
սուլար քի Կօլալար տահաւա
մայլըք գալիլիլիլիլ զարալ թարա
ֆընտա պիւր օլաւա չէքիլիլիլիլ
Պուլման իլգէրինէ թէքրար Մօղ-
գօֆա իքի պալայ տահա ասքէր
եւթիլիլիլ:

Գրալունալարտա պուլալունալարտա
վէլիլ թալիլիլիլիլիլիլիլ վե
Թիւրքլէրին սաղ գօլա հարէքէ
իլիլիլ քէմիլ իլգէրէ, մահալիլ
մէքրուրա պէլ թալալարտա քէր
իլէ օլունալարտա, պիւր թարաֆտան
տա, Բուսնուգալ չէքիլիլիլիլիլ
եօլարը զալթ իտիլիլիլ իլգէրէ,
Թիւրքլէրին պալ գօլա թէհալիլ
իսիլիլիլ տիր: Սրալարտա հիւսա
եռնուն սաղ գօլունալարտա թէլիլ
իլ տէն իքի թալալարտա ասքէր, ֆէվ
գէլալտէ մէթանէլիլ ճէնիլիլիլիլ
լէր տիր:

Պիւր գալ տէֆալարտա իքի թա-
լալ ասքէրի կէօնիլա կէօնիլա
պէլիլիլիլիլիլիլ իլէ 2էր քէլիլ
տալիլ, զիլիլիլիլիլիլ չէճալթ
կէօլիլիլիլիլիլիլ իլէ Գաղաղլար
կէրի չէքիլիլիլիլ մէքալար իթմիլ-
լէր տիր:

Էմալը մուհարէպէտէ Մօղ-
գօֆլար, Գատար քէյ օլունալարտա
թարաֆընտա վագը պիւր թէլէլէ
պիւրալալ թօր եէրէլիլիլիլիլիլիլ:
վէ էլէնէվմ Թիւրքլէրին եէտի
պալթընտա պուլունալարտա մէլիլիլ
Գատար քէյ գալիլիլիլիլ թօրա
թալթմալար տար: Տօղուլ սա-
լթ մուհարէպէտէն օլունալարտա,
Թիւրքլէրիլ պիւր իսպարտա մուհիւմ-
մաթ իլէ քիլալ, վե գալթ իլէ
130 թիւլիլիլ արալ ու իլթիլիլ
իտէրէք կէրի չէքիլիլիլիլ:

Թիւրքլէր պիւր սալթ գատար
կէրի չէքիլիլիլիլիլիլ սօնա, Մօղ-
գօֆլար Թիւրքլէրիլ թէլիլիլ ի-
տիլալ, Գրալունալ իլէ Գատար քէյ
արալունալարտա պիւր մուհարէպէտէ
պահա թալթմալարտա տար: Վե
Թիւրքլէր պիւր թարաֆտան մու-
գալիլիլ իթմիլիլիլիլիլ հալթ տի-
կէր թարաֆտան տալիլ քէմալիլ
իլիլիլալ իլէ Բուսնուգալ մուվա-
սէլիլ իթմիլիլիլ տիր:

Թիւրքլէրին պուլալ սուրէթիլ
զալիլ օլունալարտա հալթ կէրի

